

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Alasentie, I., & Meriläinen, H. (4.6.2023). Ilmastoviisasta maitoa.
Ilkka-Pohjalainen, A22.

Ilmastoviisasta maitoa

Puheenvuoro

Ruokajärjestelmä tuottaa kolmanneksen maailman kasvihuonepäästöistä. Yksi merkittävistä ruokaan liittyvistä päästölähteistä on maidontuotanto.

Uutta tutkimustietoa vähäpäästöisemmästä maitojärjestelmästä kerää ja tuottaa muun muassa kuuden eurooppalaisen yliopiston yhteinen SmartDairy -hanke. Vuonna 2022 alkanutta Iso-Britannian, Irlannin, Italian ja Suomen yliopistojen tutkimushanketta ovat mukana toteuttamassa Helsingin yliopiston maatalousmetsätieteellisen tiedekunnan taloustieteen osasto ja Ruralia-instituutti Seinäjoella.

Esittelemme nyt, millaisiin maitojärjestelmän haasteisiin hankekumppanit Irlannista ja Iso-Britanniasta etsivät ratkaisuja.

Vapaaehtoinen hiilikaupakeilu Irlannissa

EU:n asettamien ilmastotavoitteiden myötä kaikilla hankkeessa mukana olevilla mailla on yhtenäinen tavoite löytää ilmaston kannalta kestävämpiä tapoja tuottaa ja kuluttaa maitopohjaisia tuotteita.

Irlannissa valtio on asettanut tavoitteeksi vähentää maataloudesta syntyviä päästöjä 25 prosenttia

Ida Alasentie

Projektisuunnittelija,
Helsingin Yliopisto,
Ruralia-instituutti

Hanna Meriläinen

Projektipäällikkö,
Seinäjoen
ammattikorkeakoulu

vuoteen 2030 mennessä. Hankkeen avulla pyritään löytämään toimintatapoja, jotka auttaisivat irlantilaisia maidontuottajia sopeutumaan tiukkoihin päästötavoitteisiin.

Yksi näistä keinoista on vapaaehtoinen hiilikaupakeilu, jossa maidon tuotannosta syntyviä päästöjä vähentämällä tuottajat voivat myydä säästyneistä hiilipäästöistä kertyneitä päästöoikeuksia eteenpäin pääsääntöisesti muille elintarvikealan toimijoille. Saatujen tuottojen avulla tuottajat voivat investoida ilmaston kannalta kestävämpiin ratkaisuihin. Tutkimushankkeen hiilikaupakeilu aloitetaan vuoden 2024 aikana.

Päästökaupamallin kehittämisen haasteeksi on tunnistettu teutuneiden hiilidioksidipäästöjen ja sitä kautta päästöoikeuksien

määrän luotettava arvioiminen.

Luotettavaa tietoa ilmastoviisaiden tekojen vaikutuksista

Kuluttajat ovat keskeisessä asemassa ilmastoviisaan maitojärjestelmän rakentamisessa, mihin myös SmartDairy -hanke pureutuu. Isossa-Britanniassa hanke tarkastelee kuluttajien käsityksiä ja halukkuutta maksaa ilmaston kannalta viisaammista maitoon liittyvistä innovaatioista.

Isossa-Britanniassa kuluttajien ostovalinnoissa korostuvat edelleen perinteiset tekijät, kuten turvallisuus, ravintoarvot, terveys, maku, pakkaukset sekä tuotteen säilyvyys. Uusiin ilmastoviisaisiin innovaatioihin suhtaudutaan kahtalaisesti. Vaikka toimenpi-

teet koetaan yleisesti positiivisina ja tärkeinä, osa kuluttajista epäilee niiden todellista vaikuttavuutta. Luotettavan ja ymmärrettävän tiedon saatavuus ilmastoviisaiden innovaatioiden todellisista vaikutuksista onkin kuluttajien kannalta tärkeää.

Tieto näkyväksi

Kansainvälisten tutkimushankkeiden kautta opimme jatkuvasti siitä, kuinka esimerkiksi eurooppalaiset ruoka-alan toimijat painivat pitkälti samojen haasteiden parissa.

Tieto resurssitehokkaista ja ilmaston kannalta kestävämmistä käytänteistä ei kuitenkaan aina välity kaikille alalla toimiville paikallisille. Yksi haaste tiedon laaja-alaisessa välittämisessä on kieli, sillä kansainvälisissä hankkeissa tietoa tuotetaan ensisijaisesti englanniksi.

Tämä puheenvuoro on kirjoitettu yhteistyössä Seinäjoen ammattikorkeakoulun Euroopasta EP:lle - Vinkkejä Euroopasta suomalaisen maataloustuotantoon -hankkeen kanssa, jonka pyrkimyksenä on levittää tietoa kansainvälisistä hankkeista Etelä-Pohjanmaalle ensisijaisesti suomeksi.

Sano kyllä, jos toivot enemmän tietoa kansainvälisistä hankkeista!